

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.365/2020/136.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2021. május 20. napján megtartott másodfokú nyilvános tárgyalás alapján, 2021. június 9. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

ítéletet:

A jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette miatt ... és társai ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2020. március 6. napján kihirdetett 6.B.43/2017/380. számú ítéletét megváltoztatja.

A kábítószer-kereskedelem büntettének pontos minősítése valamennyi vádlott esetében: Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulat és (3) bekezdés.

.... (...) III. r., ... V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak a kábítószer-kereskedelem büntettét társtettesként követték el.

A bűnszervezetben elkövetésre való utalást valamennyi vádlott esetében mellőzi.

I. r. vádlott esetében a szabadságvesztés büntetés tartamát 6 (hat) év 6 (hat) hónapra, a közügyektől eltiltás tartamát 7 (hét) évre,

II. r. vádlott esetében a szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás tartamát egyaránt 7 (hét) évre,

III. r. vádlott esetében a szabadságvesztés büntetés tartamát 5 (öt) évre,

IV. r. vádlott esetében a szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás tartamát egyaránt 7 (hét) évre,

V. r., vádlott esetében a szabadságvesztés büntetés tartamát 3 (három) év 6 (hat) hónapra,

VI. r. vádlott esetében a szabadságvesztés büntetés tartamát 3 (három) év 6 (hat) hónapra,

VII. r. vádlott esetében a szabadságvesztés büntetés tartamát 3 (három) év 6 (hat) hónapra,

VIII. r. vádlott esetében a szabadságvesztés büntetés tartamát 3 (három) év 6 (hat) hónapra, a közügyektől eltiltás tartamát 4 (négy) évre,

IX. r. vádlott esetében a szabadságvesztés büntetés tartamát 3 (három) év 6 (hat) hónapra, a közügyektől eltiltás tartamát 4 (négy) évre enyhíti.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata valamennyi vádlott esetében börtön.

A szabadságvesztés büntetésből valamennyi vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

III. r., V. r. és VII. r. vádlottak vonatkozásában a közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzi.

V. r. és VII. r. vádlottakat 5 (öt) - 5 (öt) évre kiutasítja ... területéről.

A ... Bj.139/2018. tételszám alatt nyilvántartott, a bűnjeljegyzék 1. sorszáma alatti 10 darab 11,5 kilogrammos propán-bután gázpalackot elkobozza.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet valamennyi vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 304.100 (háromszáznégyezer-egyszáz) forint bűnügyi költségből V. r. vádlott 68.580 (hatvannyolcezer-ötszáznyolcvan) forintot, VI. r. vádlott 73.520 (hetvenháromezer-ötszázhusz) forintot, VII. r. vádlott 54.000 (ötvennégyezer) forintot, VIII. r. vádlott 54.000 (ötvennégyezer) forintot, IX. r. vádlott 54.000 (ötvennégyezer) forintot visel.

VIII. r. vádlott anyja leánykori neve ...

A másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben írt elsőfokú ítéletével

- I. r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 176. § (1) bekezdés (3) bekezdés] miatt, mint bűnszervezetben elkövetőt 9 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, valamint 9 év közügyektől eltiltásra,
- II. r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) és (3) bekezdés] miatt, mint bűnszervezetben elkövetőt 9 év 4 hónap fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 9 év közügyektől eltiltásra,
- III. r. vádlottat felbujtóként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) és (3) bekezdés] miatt, mint bűnszervezetben elkövetőt 8 év 2 hónap fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra,
- IV. r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) és (3) bekezdés] miatt, mint bűnszervezetben elkövetőt 9 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, valamint 9 év közügyektől eltiltásra,
- Az ismeretlen helyen tartózkodó V. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) és (3) bekezdés] miatt, mint bűnszervezetben elkövetőt 5 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra,
- Az ismeretlen helyen tartózkodó VI. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) és (3) bekezdés] miatt, mint bűnszervezetben elkövetőt 4 év 6 hónap fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, valamint 4 év közügyektől eltiltásra,
- Az ismeretlen helyen tartózkodó VII. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) és (3) bekezdés] miatt, mint bűnszervezetben elkövetőt 4 év 6 hónap fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, valamint 4 év közügyektől eltiltásra,
- Az ismeretlen helyen tartózkodó VIII. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) és (3) bekezdés] miatt, mint bűnszervezetben elkövetőt 5 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, valamint 5 év közügyektől eltiltásra,
- Az ismeretlen helyen tartózkodó IX. r. vádlottat bűnsegédént elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) és (3) bekezdés] miatt, mint bűnszervezetben elkövetőt

5 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, valamint 5 év közügyektől eltiltásra ítélté.

[2] Megállapította, hogy I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak feltételes szabadságra nem bocsáthatóak.

[3] Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről, határozott továbbá a bűnügyi költség viseléséről.

II.

[4] Az ítélet ellen két irányban jelentettek be fellebbezést.

[5] Az ügyészség valamennyi vádlott vonatkozásában a cselekmény téves minősítése miatt, továbbá III. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r., IX. r. vádlottak esetében társtetteskénti elkövetői minőség megállapítása és valamennyi vádlott terhére rótt szabadságvesztés büntetés súlyosítása céljából fellebbezett.

[6] Az elsőfokú ítéletet védelmi fellebbezések is támadták, így I. r. vádlott és védője az ítélet ellen elsősorban felmentés, másodsorban téves minősítés, harmadsorban enyhítés végett fellebbezett.

[7] II. r. vádlott és védője az ítélet ellen téves minősítés miatt megalapozatlanság miatt elsődlegesen felmentés, hatályon kívül helyezés, másodlagosan eltérő minősítés és enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

[8] III. r. vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban eltérő minősítés, enyhítés érdekében fellebbezett.

[9] IV. r. vádlott az indok megjelölése nélkül fellebbezett, míg védője megalapozatlanság, a tényállás téves megállapítása és a vádlott felmentése érdekében jelentett be fellebbezést.

[10] Az ismeretlen helyen tartózkodó V. r., VII. r., VIII. r., IX. r. vádlottak részére az ítélet hirdetményi kézbesítése megtörtént, védőjük felmentés, eltérő minősítés és enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést, míg az ugyancsak ismeretlen helyen tartózkodó és hirdetményi kézbesítéssel értesített VI. r. vádlott védője felmentés és az ítélet enyhítése érdekében jelentett be perorvoslatot.

[11] A védők a perorvoslatokat írásban, részletesen indokolták.

[12] I. r. vádlott védője szerint a Miskolci Törvényszék szó szerint átvéve a vádirati tényállást és minősítést állapította meg a bűnösséget, figyelmen kívül hagyva a részletes és szerteágazó bizonyítást és a vádlotti vallomásokat. Nem vette figyelembe a törvényszék, hogy e terhelt a ...Kft. bevonásával kívánt munkahelyeket teremteni a régióban, és első körben az

ott található pellettálót kívánta beindítani, beüzemelni. Nem vette figyelembe az elsőfokú bíróság azt sem, hogy a indított költségvetési csalás miatt büntetőeljárást, de az, hogy az miért indult meg teljes körű tisztázásra nem került, pedig a tényállás megállapítása szempontjából elengedhetetlen lett volna. Hivatkozott, mint volt polgármestere számára nyújtott segítségére is. és történő kapcsolatát helytelenül értékelte a bíróság. Vitatta, hogy a cselekmény bünszervezetben került volna elkövetésre, hiszen az egy hierarchikusan felépülő bűncselekmények elkövetésére létrejött szervezet, mely jelen ügyben nem valósult meg, I. r. vádlott végig kívül álló volt II. r. és III. r. vádlott által szervezett tevékenység kapcsán.

Álláspontja szerint a cselekmény minősítése is helytelen, hiszen nem a mákszalma a kábítószer, hanem az abból kivont koncentrátum, ami viszont még nem történt meg az előállítás során. Véleménye szerint eljárási hiba is történt, hiszen képviselte III. r., V. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottakat, azonban vonatkozásukban érdekellentét volt megállapítható, így nem képviselhette volna ugyanazon védő hatályosan őket az eljárásban.

Mindezekre tekintettel elsősorban eljárási hiba, kizárt védő részvétele miatt kérte az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan bizonyítás felvétele mellett tárgyalás tartását és ezen érdemi felülbírálat esetén a tényállás megváltoztatásával annak megállapítását, hogy I. r. vádlott nem követte el a bűncselekményt és erre tekintettel kérte felmentését, harmadlagosan annak megállapítását, hogy kizárólag kábítószer készítése elősegítésében, illetve annak előkészületében vagy kábítószer-kereskedelem előkészületében való felelőssége megállapítására kerülhet sor és ezért a kiszabott szabadságvesztés lényeges enyhítését indítványozta, az ügyész súlyosításra irányuló indítványának elutasítása mellett. (39. számú másodfokú irat)

[13] II. r. vádlott védője több pontba foglalva sérelmezte az elsőfokú bíróság ténymegállapító tevékenységét és jogkövetkeztetéseit is. Álláspontja szerint sem a 2017. július 21. napján kelt vádirata, sem pedig annak kiegészítése nem tartalmazta teljes körűen a Be. 422. § (1) bekezdésében írt törvényes elemeket, melyből adódóan a vád alkalmatlan volt annak érdemi elbírálására. Eljárási szabálysértés történt, amely a másodfokú eljárásban nem orvosolható, és lényeges hatása volt az eljárás lefolytatására, ugyanis a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezések a vádemelés után az elsőfokú eljárásban több alkalommal sérültek. A védelem a vádemelés után törvényes jogait nem gyakorolhatta teljes körűen, ezek gyakorlásában korlátozva voltak. A szakértők nem tudtak határozott nyilatkozatot adni arra vonatkozóan, hogy a mákszalma feldolgozásának mi volt a technológiája, nem tudták konkrétan megjelölni azt, hogy a mákszalma feldolgozásának eredményeként pontosan milyen anyag keletkezett, nem tudtak határozott nyilatkozatot adni a körben sem, hogy a mákszalma feldolgozásának eredményeként keletkezett anyagból mit lehet készíteni és arra sem tudtak nyilatkozni, hogy a mákszalma feldolgozásának eredményeként keletkezett anyag miért tekinthető akár végterméknek, akár közti terméknek. Ezen kifejtettek okán álláspontja szerint az igazságügyi szakértő véleménye bizonytalan és megalapozatlansága okán indokolt lett volna vegyész szakértő bevonásával új szakértői vélemény készítése.

Határozott álláspontja szerint érdekellentét volt megállapítható III. r., V. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak között, amely nevezettek közös védelmét kizárná, ennek ellenére azonban képviseletüket ugyanazon védő látta el a nyomozás során, illetőleg a bírósági eljárásban. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben felderítetlen

maradt, a megállapított tényállás több esetben ellentétes a bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, illetve a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett, melyből adódóan szükséges az ítélet részbeni megalapozatlanságának kiküszöbölése. Véleménye szerint az iratellenesség és a megalapozatlanság az egész ítéleten átívelő volt. Részletesen elemezte védenca, a többi vádlott, valamint a tanúk vallomását, kiemelve azt, hogy az elsőfokú bíróság által tulajdonított és a cselekvőséghez szükséges azon tevékenységek, melyet a bíróság II. r. vádlotthoz kötött, nem állapíthatóak meg ezekből. Vitatta a telephelyen található csarnokba történő bejutás, az eljárás során lefoglalt eszközök beszerzésére vonatkozó elsőfokú bírósági megállapításokat is.

Kifejtette, hogy II. r. vádlott vonatkozásában a kábítószer-kereskedelem büntettének egyetlen elkövetési magatartása sem állapítható meg, véleménye szerint e vádlott cselekménye kábítószer-kereskedelem előkészületének minősíthető, melyet bűnsegédként követhetett el. Vitatta a bűnszervezetben történő elkövetést is. Az elsőfokú bíróságnak a bűnszervezet kapcsán rögzített megállapítását megalapozatlannak és tévesnek minősítette.

Mindezek alapján elsődlegesen a a számú ítéletének hatályon kívül helyezését kérte a Be. 567. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott okból kifolyólag és egyúttal az eljárás megszüntetését, másodlagosan a Be. 604. § (1) bekezdés c) pontjának cb) alpontja alapján a Be. 609. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott okból kifolyólag hatályon kívül helyezés mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását. Harmadlagosan a Be. 592. § (2) bekezdés b) c) és d) pontja szerinti megalapozatlanság miatt a Be. 606. § (2) bekezdés alapján az ítélet megváltoztatását, II. r. vádlott cselekményét a Btk. 176. § (1) bekezdésben meghatározott és a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő kábítószer-kereskedelem előkészületének minősíteni, a bűnszervezeti elkövetés minősítő körülmény mellőzése mellett és ezen cselekmény vonatkozásában elsődlegesen bűncselekmény, másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentését, vagy vele szemben kiszabott büntetés enyhítését indítványozta. (31. sorszámú másodfokú irat)

[14] A III. r. vádlott védelmében eljáró védő a ítéletének megváltoztatását kérte, melynek során e vádlott cselekménye kísérleti szakban elkövetettnek minősítését, a bűnszervezeti elkövetés mellőzésével történő megállapítását kérte és védencével szemben kiszabott büntetés jelentős enyhítését és vele szemben végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását látta indokoltnak. Álláspontja szerint védenca tudattartama nem fogta át és így terhére sem róható a bűnszervezetben történő elkövetés, csupán négy ukrán személyt szállított a felsődobszai telephelyre munkavégzés céljából. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság ítélete meghozatala során kellő súllyal nem értékelte az elkövetéskor és jelenleg is fennálló korlátozott beszámítási képességének tényét, valamint azon lényeges körülményt, hogy kizárólag ő tett bűnösségre is kiterjedő részletes tényfeltáró, a cselekmény felderítését és kivizsgálását jelentősen segítő beismerő vallomást. (38. számú másodfokú irat)

[15] IV. r. vádlott védőjének álláspontja szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan, több szempontból hiányos, iratellenes e vádlott cselekvőségének megállapítása szempontjából, mivel tudomása sem volt arról, hogy a négy tonna mákszalmából, melyet I. r. vádlott részére átadott, pellettálás helyett kábítószeret fognak előállítani. Álláspontja szerint magatartása nem vitatottan közigazgatási, jogi szempontból szabálytalan volt a mákszalma átadása tekintetében, azonban ezen magatartása nem eredményezheti automatikusan azt, hogy büntetőjogilag kelljen értékelni. Véleménye szerint az elsőfokú

bíróság konkrét bizonyítékok hiányában (egy vallomásra alapítva, illetve az iratok utólagos aláírásának körülményeire hivatkozva) rögzítette azt a konkrét tudattartamot, amely szerint IV. r. vádlottnál ez megvolt. Vitatta a híváslistából levont következtetéseket, továbbá azt, hogy a mákszalma ideiglenes próba pellettálásra vonatkozó átadása valójában kábítószer készítésre irányult volna. Tovább azt is , hogy a vád tárgyát képező cselekményt a vádlottak bünszervezetben követték el, annak fogalmi ismérvei ugyanis nem valósultak meg, hiszen nem hosszabb időre, hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport jött létre. A büncselekmény tényállási elemei mellett azt is át kellett fognia a vádlottak tudattartalmának akár eshetőlegesen, akár egyenes szándékkal, hogy a cselekményt bünszervezetben követik el, azonban az elsőfokú bíróság egyáltalán nem indokolta meg azt, hogy vonatkozásában milyen bizonyítékokra alapítja azt, hogy tudattartama átfogta volna a bünszervezet keretében történő elkövetést. A fentiek alapján r IV. r. vádlott felmentését kérte az elsőfokú ítéletben megállapított büncselekmény vádjá alól.

[16] A V. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak védelmében eljáró védő fellebbezése részletes indokolásában fenntartva korábbi fellebbezésének indokait a Be. 560. § (1) bekezdés d) pontjában megjelölt büntethetőséget kizáró okból a vádlottak felmentését indítványozta elsődlegesen, míg másodlagos indítványában az ítélet megváltoztatását kérte a vádlottak cselekményének kísérleti szakban elkövetettkénti minősítését, a bünszervezetben történő elkövetés mellőzésével és ezzel egyidejűleg a büntetés jelentős enyhítését, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását.

Véleménye szerint védenői tévedésben voltak cselekményük kriminalizált jellegével kapcsolatban, amely adódhatott gondatlan magatartásukból, azonban a Büntető Törvénykönyv a kábítószer-kereskedelem kapcsán a gondatlan elkövetést nem pönalizálja. Álláspontja szerint a vádlottak esetében a forgalomba hozatali szándék nem állapítható meg, mely a kábítószer kereskedés büntettét befejezetté tette volna. Álláspontja szerint védenői terhére a bünszervezeti elkövetés megállapításának objektív ismérvei nem állapíthatóak meg, továbbá abban történő részvételt átfogó tudattartamuk sem állt fenn, illetve a hosszabb időre való szervezettség sem volt tetten érhető, hiszen tevékenységüket két nap alatt fejtették ki. (33. másodfokú irat)

[17] VI. r. vádlott védője elsődlegesen a vádlott felmentése, a bűnösség megállapítása miatt, másodsorban enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést a korábban előadott védelmi perbeszédben foglaltak fenntartása mellett. Előadása szerint e vádlott III. r. vádlott felhívására vállalt el festési munkálatokat, amiért valóban napi 100 dollár fizetést kapott volna. Nem volt információja más körülményről, eseményről, arról, hogy a többiek mit és miért tesznek és annak mi lesz az eredménye. Kérte, hogy a VI. r. vádlott ezen vallomását fogadja el és erre tekintettel mentse fel a vád és annak törvényes következményei alól. Amennyiben azonban a vádlott bűnösségét állapítja meg, enyhítő körülményként értékelje ténybeli beismerő vallomását, kiskorú gyermekről való gondoskodását, az időmúlást, a hatóságokkal való együttműködését és ehhez mértén enyhe és méltányos büntetést szabjon ki. (42. számú másodfokú irat)

[18] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.356/2017/11. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket alaptalannak találva a vádlottak terhére bejelentett vádhatósági jogorvoslatot fenntartotta. Álláspontja szerint, az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával eljárva megalapozott tényállást állapított meg az ügyben, III. r. vádlottnak a

bűncselekmény elkövetését beismerő, és vádlott társaira terhelő vallomásai és a további bizonyítékok figyelembevételével a bizonyítékok értékelésével, mérlegelésével állapította meg tényállását. Az igen nagy terjedelmű, részletes bizonyítási eljárása során nagy számú tanút hallgatott ki a vádlottak védekezésének leellenőrzésére, figyelembe vette az igazságügyi vegyész szakértői, az igazságügyi informatikai szakértői, a mezőgazdasági szakértői véleményeket, a lefoglalási jegyzőkönyveket és a tárgyalás anyagává tett egyéb bizonyítékokat, ezek között a híváslisták adatforgalmáról készült jelentést, valamint az egyes vádlottak tekintetében végzett igazságügyi orvosszakértői és igazságügyi elmeorvosszakértői vizsgálatok megállapításait. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességében is értékelte, mérlegelte, indokolási kötelezettségének eleget tett.

Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság okszerűen volt következtetést a vádlottak bűnösségére és a terhükre rótt cselekmények jogi minősítése is helyes azzal, hogy utalni szükséges a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatra, valamint a tettesi, részesi alakzatra vont következtetések pontosítandók. A tényállás megalapozottsága folytán bejelentett védelmi fellebbezések annak megváltoztatását és a vádlottak felmentését, cselekményeik enyhébb minősítését nem eredményezhetik.

Álláspontja szerint helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a vádlottak a bűncselekményeket bünszervezetben követték el, mivel a bünszervezetben elkövetés feltételei fennálltak. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság indokolásában a bünszervezet objektív ismérveinek fennállására helytállóan és pontosan utalt, így a kábítószer előállítását megelőző hierarchikus kapcsolat, szervezettség és konspiratív működés fennálltára.

Helytállónak tartotta a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulataiban meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő és büntetendő jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette minősítését és befejezett alakzatának megállapítását is a Btk. vonatkozó rendelkezéseire, valamint az 1/2007. Be. határozat IV/2. pontjára, az 57/2007. BK vélemény II/5/b) pontjára, valamint az irányadó bírósági gyakorlatra figyelemmel.

Érvei szerint a jogi minősítés körében szükséges utalni arra, hogy a vádlottak nem csak a kábítószer előállításában működtek közre, hanem az áru szakszerű elhelyezésével, tárolásával annak értékesítését is biztosították, amelyre vonatkozóan már egyeztetés zajlott az árunak a megrendelő „orosz vagy ukrán” személy általi azonnali elvitelre történő előkészületéről, melyről mindannyian tudomással bírtak. A vádlottak a gyártási folyamathoz szükséges készlet megrendelését, a tárolást, a felhalmozást, a gyártást és a szállítás előkészítését is a kábítószer-kereskedelem, a kábítószer forgalomba kerülése céljából valósították meg haszonszerzés végett, a kereskedési célra már az áru rendkívül jelentős mennyisége és a gyártás kiemelkedő szervezettsége is következtetni engedett. Kifejtette, hogy a kereskedés magába foglal minden tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz.

Tévesnek tartotta ugyanakkor az elsőfokú bíróságnak a társtettesi elkövetés hiányára levont jogkövetkeztetését III. r., V. r. VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak tekintetében. A vádlottak cselekvősegei között különbség nincsen, valamennyien ugyanannak a kábítószer-kereskedelmi tevékenységnek az általuk teljesíthető fázisába csatlakoztak be a tevékenységbe, magatartásaik adekvát módon egymást feltételezték, egyben kiegészítették.

Túlnyomórészt helyesen sorolta fel véleménye szerint az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabására irányuló alanyi és tárgyi körülményeket, az enyhítő körülmények körében ugyanakkor helyes minősítés esetén mellőzendő III. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak tekintetében a cselekmények bűnrészesi elkövetése. Ugyanakkor helyesen értékelte súlyosító körülményként III. r. és IX. r. vádlottak büntetett előéletét. Helytállóan értékelte I. r. vádlott esetében a méltányolható személyi körülményeit, így súlyos fokú halláskárosodását, amely betegségből ered, II. r. vádlott személyi körülményeiben betegségét, továbbá III. r. vádlott beszámítási képességének korlátozott voltát, illetve helyesen kerültek feltüntetésre IV. r. vádlott személyi körülményei, melyek megfelelően értékelt a büntetés kiszabása körében.

Ugyanakkor a cselekmény kimagasló szervezettsége, társtettesi elkövetése, a kábítószerre elkövetett cselekmények jelentős elszaporodottsága és a kábítószernek a különösen jelentős mennyiség alsó határát is sokszorosan meghaladó volta olyan nyomatékossá súlyosító körülmény, amelyek mellett az enyhítőként legfeljebb I., II., IV. r. vádlottak, illetve V. r., VI. r., VII. r. és VIII. r. vádlottak büntetlen előéletének és a vádlottak egészségi állapotának is méltányolható személyi körülményeinek van nyomatéka. Mindezek mellett kétségtelenül jelentős nyomatéka van a bűncselekmény elkövetése óta eltelt hosszabb időnek, valamint annak, hogy a vádlottak huzamosabb ideje büntetőeljárás hatálya alatt állnak. A kiszabott szabadságvesztés büntetések súlyosításának szükségessége okából a bejelentett védelmi fellebbezések a Btk.79-80. §-ai szerinti büntetési célok és büntetés kiszabási elvek sérelmei nélkül az alkalmazott büntetések enyhítéséhez nem vezethetnek.

Indítványozta, hogy a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a vádlottak tekintetében a Be. 604. § (1) bekezdés b) pontja és a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, a vádlottak cselekményének jogi minősítésénél a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatára is utaljon és III. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak szemben is, mint társtettesekkel szemben hozzon ítéletet, továbbá valamennyi vádlott esetében a kiszabott fegyházbüntetés mértékét magasabb tartamban határozza meg.

[19] Az Ítéltábla elsőként a fellebbezések elintézésére nyilvános ülést tűzött ki, ahol I. r. vádlott, II. r. vádlott, IV. r. vádlott, VI. r. vádlott védőinek indítványára és hivatalból is vizsgálta a védői kizárás kérdését és 2020. október 19. napján kelt számú végzésével III. r., V. r., VII. r., VIII. r., és IX. r. vádlottak meghatalmazott védőjét, ügyvédet a büntetőügyből az érdekellentétben megnyilvánuló védői kizárási ok miatt kizárta.

A Kúria 2021. január 26. napján kelt számú végzésével a ... aszámú - ügyvédet az ügyből kizáró - végzését megváltoztatta és III. r. vádlott tekintetében a védő kizárását mellőzte.

Tekintettel arra, hogy V. r., VII. r., VIII. r., és IX. r. vádlottak esetében ... meghatalmazott védő kizárását kimondó végzés véglegessé vált, így ez új eljárásjogi helyzetet teremtett.

[20] A kizárással érintett vádlottak védelmében kirendelt védők közül V. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában, fenntartva a korábbi fellebbezés tartalmát,

elsődlegesen e vádlottaknak a vád és következményei alóli felmentését, míg másodlagosan a kiszabott büntetés jelentős mértékű enyhítését indítványozta. (104. számú másodfokú irat).

[21] A Debreceni Ítéltábla a Be. 594. § (1) bekezdése alapján a kizárt védő részvételéből eredő eljárási szabálysértés kiküszöbölése érdekében a fellebbezési tárgyaláson (132. számú jegyzőkönyv) a perjogi hibával érintett elsőfokú tárgyalás anyagának ismertetésével orvosolta azt.

A másodfokú bíróság így a fellebbezéseket a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 600. § (1) bekezdés b) pontja alapján, mivel bizonyítás felvétele volt szükséges, fellebbezési tárgyaláson bírálta el.

A súlyos eljárási szabálysértés ténye kétségtelen. A bonyolult perjogi kérdést az jelentette, hogy orvosolható-e, és miként, vagy sem a részletezett eljárási szabálysértés a másodfokú eljárásban. A hiba ugyanis nem csak egy-két hatánapot érintett, hanem végig kísérte a pert, így nem lehetett az eljárási szabálysértéssel érintett egyes tárgyalások bizonyítását kizárni, mert a tárgyalás folytonosságával kapcsolatos szabályokból eredően kihatottak a jelentős terjedelmű bizonyításra.

Az Ítéltábla a Be. alapvető elveit, szellemét, a jogszabály értelmezésének lényegi elemeit, a jogtudományi megközelítést, a bírói gyakorlatot és elsősorban a Kúria elvi élű és precedens jellegűnek tekinthető döntését (BH.2020.172.) vizsgálva lehetőséget látott a perjogi hiba másodfokú eljárásban történő kiküszöbölésére.

A Be. preambulumban is kifejezésre jut és a jogalkotói szándék jól tükröződik az eljárási törvény rendelkezéseiből is, hogy az eljárások időszerű és hatékony lefolytatásának egyik nagyon fontos záloga az elsőfokú eljárásban vétett eljárási szabálysértések másodfokú orvosolhatósága, a hatályon kívül helyezések visszaszorítása, melynek egyik fontos eleme a hatályon kívül helyezési okok szűkítése, a hatályon kívül helyező és új eljárást előíró végzések ellen a rendes jogorvoslat biztosítása. Ezáltal a másodfokú bíróság a korábbi törvényekhez képest jóval nagyobb perjogi, és a teljes megalapozatlanság bevezetésével ténybeli, reformációs lehetőséget kapott, mely a Be. egyik alapvető célja volt a fellebbezési rendszer módosításakor. Ennek fontos gyakorlati alapja volt a Kúria, a jogorvoslat a törvényesség érdekében rendkívüli jogorvoslati eljárásban hozott több elvi jelentőségű döntése. Így a Be. 594. § (1) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban a bizonyítás felvételének egyrészt az eljárási szabálysértés kiküszöbölése érdekében van helye. A törvény nem tesz különbséget az abszolút és relatív eljárási szabálysértések között és nem zárja ki a feltétlen hiba orvoslását sem.

Kétségtelen, hogy a Büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. és az 1998. évi XIX. törvényeken (korábbi Be.-k) alapuló bírói gyakorlat a hazai büntetőper történeti hagyományainak [bűnvádi perrendtartásról szóló 1896. évi 33. törvénycikk (Bp.)] és a jogtudományi állapotoknak megfelelően az abszolút eljárási szabálysértéshez rendszerint az eljárási szabálysértéssel érintett vádlotthoz kapcsolódva, a hatályon kívül helyezés jogkövetkezményét fűzte minden további vizsgálódás nélkül. Ezért nevezi a jogirodalom az abszolút hibát alaki semmisségi oknak. Az új törvény dogmatikája azonban mindezt áttöri, és tágabb teret enged a másodfokú bíróságnak az eljárási szabálysértések orvoslásakor.

A Be. nem vitásan alapvető szemléletváltást hozott, ez a gyakorlatban is tükröződik.

A Kúria a felhívott eseti döntésében határozottan megállapította, hogy a bíróság a tárgyalás megismétlésével az érvénytelen bizonyítást orvosolja, mely a lefolytatott bizonyítás eredményét törvényessé, az ügydöntő határozat meghozatalakor felhasználhatóvá teszi. A tárgyalás megismétlésének egyik oka pedig az esetleges eljárási szabálysértések - akár abszolút, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményezők - orvoslása, kiküszöbölése (BH.2020.1742.IV., Kúria Hkf.I.1382/2019. [92])bekezdés). Az Ítéltábla e döntést elvi élő precedens erejű döntésnek és követendőnek is tekinti. A Kúria iránymutatása a jogalkotó akaratát markánsan tükrözi, mely főként a felülbírált ügyben hangsúlyos, mely öt éve folyik úgy, hogy az elsőfokú bírósági eljárás is közel négy évig tartott. Egy esetleges kasszáció már olyan pertartamot eredményezne, mely alapvetően szemben áll az Európai Unió szttenderdekkel is. Az alapvető perjogi cél ezért természetesen a törvényt mindenben megtartva és követve a Kúria iránymutatását: az ügydöntő határozat meghozatala.

A másodfokú bíróság a kifejtettekre tekintettel az eljárási szabálysértéssel első fokon felvett bizonyítást, a korábbi tárgyalások anyagának a releváns jegyzőkönyvek tartalmi lényegének ismertetésével megismételte, törvényessé téve ezáltal a valóban alappal kifogásolt eljárási cselekményeket.

[22] A tárgyaláson az ügyész az írásbeli észrevételében foglaltakkal egyezően tett indítványt az elsőfokú ítélet megváltoztatására.

[23] A védők a perbeszédeket alapvetően a fellebbezések írásbeli indokolásban foglaltakkal egyezően adták elő. I.r. vádlott védője, vegyészszakértő kirendelését látta indokoltnak, ezen túl indítványozta védenca többszörös megbetegedése, szívproblémája, magasvérnyomása, hallásvesztése miatt börtöntűró képességének vizsgálatát, valamint a megkeresését, hogy kikkel szemben és milyen bűncselekmények miatt és miért indult nyomozás.

[24] a II.r. vádlott védője, bizonyítási indítványában továbbra a vegyészszakértő megidézését kérte, mivel álláspontja szerint az első fokú eljárásban nem tudtak állást foglalni abban a kérdésben, hogy a létrejött termék köztes terméknek vagy végterméknek minősült-e, illetve a másik bizonyítási indítványa arra irányult, hogy állapítsa meg a másodfokúbíróság a hígító érkezésének körülményeit.

[25] IV.r. vádlott a tárgyaláson,, és szembesítésére tett indítványt annak tisztázása végett, hogy a kábítószer felelősök ott voltak-e a mákszalma rakodásnál és tudtak-e a szállításról.

[26] IV. r. vádlott utolsó szó jogán lényegét tekintve megismételte a előadottakat. Álláspontja szerint az eljárás folyamán nem merült fel olyan információ, adat, amely bármilyen szinten igazolta volna azt, hogy ő részt vett volna a vád tárgyát képező bűncselekményekben vagy akár tudhatott volna róla. Gazdasági érdekeinek megfelelően járt el, arról, hogy a máktokot bűncselekményben kívánják felhasználni, nem tudott, véleménye szerint I. r. vádlottat egzisztenciális kényszer indította arra, hogy valahogy megtalálja a módját annak, hogy más tevékenységekben gondolkodhasson. És ahhoz, hogy ezekhez a

projektekhez, beruházásokhoz vissza nem térítendő pályázati forrást tudjon szerezni, szüksége volt egy megvalósulási helyszínre, egy telephelyre. A telephely tulajdonosával sikerült egy minimális foglalóban megegyeznie, amely nem saját pénze volt, és a következő esedékes 7 millió Ft-ot pedig egy másik magánszemély által nyújtott kölcsönből kívánta megfizetni. Ez a hitelező azonban visszalépett, és így kerülhetett pénzügyi kényszerbe. Véleménye szerint visszaélt a bizalmával és menteni próbálta felelősségét a telep megvásárlását és történő kapcsolat felvételét, volt polgármesterére, a négy tonna máktok felsődobszai telepen történő megjelenését pedig rá terhelte. Kérte a vád és következményei alól történő felmentését.

[27] I. r. vádlott írásban előterjesztetten az utolsó szó jogán előadta, hogy nem követte el a terhére rótt bűncselekményt, nem kívánt, nem szándékozott, nem szerveződött semmilyen cselekmény elkövetésére. Kérte, hogy az ügyben jelentkező objektív tények alapján a vád alól mentsék fel, mivel azt nem követte el, csakis a személyiségéből eredő túlzott segítségnyújtás és az emberek irányában meglévő bizalom alapján vett részt az ügyben, semmilyen előnye nem származott volna a bűncselekményből. III. r. vádlott hamis állításokat fogalmazott meg vele szemben, félrevezette a hatóságokat, csak azért hogy kedvező helyzetbe kerüljön. Kérte, hogy az Ítéltábla a döntésnél vegye figyelembe rossz és tovább súlyosbodó egészségi állapotát, eddigi életútját és családi körülményeit.

[28] II. r. vádlott szintén írásban előterjesztetten az utolsó szó jogán előadta, hogy ő mindvégig próbálta az igazát bizonyítani. Az első kihallgatása alkalmával részletes, tényfeltárási vallomást tett, melyet végig fenntartott. Mind kiderült az eljárás során, és, vallomásai sem fedték a valóságot. Kérte az Ítéltáblát, hogy ne szabjon ki vele szemben letöltendő szabadságvesztést.

III.

[29] Az ügyészégi fellebbezés részben – a cselekmény pontos jogi minősítését és a társtettesi elkövetést illetően -, a védelmi fellebbezések szintén részben – a bünszervezetben elkövetés mellőzése és a büntetés enyhítése tekintetében – alaposak.

[30] A másodfokú bíróság, tekintettel az ügyesség és a védelmi fellebbezések okára és irányára, a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljes körűen felülvizsgálta, azaz a revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, a tényállás megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a cselekmények minősítésére, a büntetés kiszabására, az intézkedés alkalmazására, az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezésekre is, függetlenül attól, hogy ki és milyen okból fellebbezett. A Be. fellebbezési normáiban is fő szabály a teljes felülbírálat. Jelen esetben a perorvoslatok támadták a tényállást, a bűnösség megállapítását és a cselekmények jogi minősítését is, ezért korlátozott revízióra nem kerülhetett sor.

III/1.

[31] A felülbírálat során az Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást döntően a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, nem vétett sem -

az eljárás során orvoslás nélkül maradt - abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a-f) pont] sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1), (2) bekezdés a-e) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva, az érdemi felülbírálatot kizárta volna, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezve.

[32] Az elsőfokú eljárásban kétségtelenül súlyos eljárási szabálysértés történt a kizárt védő eljárásával összefüggésben, mely a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában írt perjogi hiba azonban kiküszöbölhető volt a másodfokú eljárásban. Az eljárási szabálysértés a következőkben foglalható össze.

Az ügyben III. r. vádlott kirendelt védője ügyvéd volt, aki a 2016. június 22-ei gyanúsítotti kihallgatásán részt vett, majd 2016. július 11. napján került sor ügyvéd védőkénti meghatalmazására. V. r. vádlott kirendelt védőjeügyvéd volt, aki jelen volt szintén a 2016. június 22-ei gyanúsítotti kihallgatáson, majd ezt követően 2016. augusztus 23. napján került sor ügyvédet érintően meghatalmazás becsatolására. VII. r. vádlott kirendelt védője ügyvéd volt, aki jelen volt a 2016. június 22-ei gyanúsítotti kihallgatáson, majd ezt követően 2016. december 29-ei napi keltezéssel lett becsatolva védői meghatalmazásérintően. VIII. r. vádlott védelmében ügyvédet jelölte ki a hatóság, aki a 2016. június 22-ei gyanúsítotti kihallgatáson jelen volt, majd meghatalmazást kapott 2016. június 28. napján kelt okirat alapján, így az ezen a napon, valamint a november 18-ei gyanúsítotti kihallgatáson, mint meghatalmazott védő volt jelen. Ezt követően 2016. december 29. napján került becsatolásra védői meghatalmazás ügyvéd vonatkozásában. IX. r. vádlott esetében -.... ügyvédet rendelte ki védőként a nyomozó hatóság, aki a 2016. június 22-ei gyanúsítotti kihallgatáson részt vett, majd ezen határozat visszavonása megtörtént, tekintettel arra, hogy ügyvéd részére adtak védői meghatalmazást 2016. június 25. napi keltezéssel. Ezt követően 2016. december 29-ei dátummal került becsatolásra ügyvéd védői meghatalmazása e vádlott vonatkozásában.

Az ítéltábla a nyomozati irtok áttanulmányozását követően azt állapította meg, hogy 2016. június 22. napján nem volt érdekellentét az ukrán és ukrán magyar kettős állampolgárságú vádlottak között. V. r. és VII. r. vádlottak a tudomásukról nem nyilatkoztak, VIII. r. vádlott gondolta, hogy nem pelletálláshoz kellett a mákszalma, de azt nem hogy kábítószer csinálnak. IX. r. vádlott már tudta ekkor, hogy kábítószer állítanak elő, de csak önmagáról beszélt.

Június 24-én nem keletkezett érdekellentét, mert csak IX. r. vádlott módosította a vallomását, azt mondta hogy csak gondolta, hogy kábítószer állítanak elő.

Ehhez képest Június 28-án egyfelől VIII. r. vádlott, másrészt V. r. és VII. r. vádlottak között érdekellentét keletkezett, mert VIII. r. vádlott azt mondta, hogy már mindannyian tudták, hogy kábítószer készítenek. V. r. vádlott november 21-ei vallomása, mely szerint „tudtuk mi azt, hogy ez nem rendes munka” önmagában nem jelenti azt, hogy elismerte, hogy tudta vagy akár csak sejtette, hogy kábítószer előállításában vesz részt.

Augusztus 9-én VII. r. vádlott úgy nyilatkozott, hogy a higitók érkezésekor mindannyian tudták, hogy a máklé kábítószer, így VII. r. vádlott és VIII. r. vádlott között már nem volt érdekellentét, azonban érdekellentét keletkezett VII. r. vádlott és V. r. vádlott között, továbbá ugyanezen a napon IX. r. vádlott visszavonta azt, hogy tudomással bírt arról, hogy kábítószer állítanak elő. Ezzel viszont érdekellentét keletkezett VII. r. és VIII. r., valamint IX. r. vádlottak között.

Tehát megállapítható, hogy a vádlottak között 2016. augusztus 9-én érdekellentét keletkezett. VII. r. és VIII. r. vádlottak nyomozás során tett vallomásukban állították, hogy mindannyian

tudták, miszerint kábítószer előállításában vesznek részt és az ezt el nem ismerő V. r. és IX. r. vádlottakra terhelő vallomást tettek. Ez a tudattartalmuk tekintetében olyan jelentős eltérés, amely a közös védő eljárását kizáró érdekellentétet eredményez.

A védőt érintő érdekellentétben megnyilvánuló kizárási jog, akár az adott időpontban, akár a múltban állt fenn, az egymással érdekellentétben álló vádlottak tekintetében a védő kizárását eredményezi (BH.2020.172.).

A másodfokú eljárás a részletezett eljárási szabálysértést kiküszöbölte, a törvényes védelem mellett a másodfokú eljárásban a korábbi tárgyalási anyag ismertetésével.

A fellebbezési tárgyaláson felvett bizonyítást követően a V. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlott személyéhez kapcsolódó abszolút hiba elhárult, így az érdemi felülbírálatnak nem volt akadálya.

[33] A másodfokú bíróság ezen kívül nem észlelt olyan súlyos, relatív perjogi hibát, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolta volna.

III/2.

[34] A felülbírálat során az volt megállapítható, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást valamennyi lényeges tényre kiterjedően lefolytatta, ügyfelderítési kötelezettségét teljesítve. Az ügy helyes eldöntése szempontjából releváns bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, gondosan, a logika szabálya szerint mérlegelte. Vizsgálta a vádlottak vallomását, védekezéseinek fő irányát és részleteit. Értékelte a cselekményekről közvetett vagy közvetlen módon információt szerző tanúk vallomásait, az okirati bizonyítékokat, így a vegyész szakértői véleményeket, azok kiegészítését, informatikai szakértői véleményeket, elmeorvosszakértői véleményeket, orvosszakértői véleményt, igazságügyi mezőgazdasági szakértői véleményt. A bírói gyakorlati megalapozottnak azt a tényállást tekinti, melyet a bíróság a vád keretei között a törvényes bizonyítás lefolytatását követően valósághűen, teljes körűen, hiánymentesen állapít meg.

[35] A törvényszék az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta, és azokat okszerűen, a logika törvénye szerint kifogástalanul mérlegelte. Nem tévedett, amikor a tényállást, a vádbeli tényeket tagadó I. r., II. r., IV. r. terhelti vallomásokkal szemben elsősorban III. r. teljes körű, V. r. részbeni, VI. r. vádlott részbeni, VII. r. vádlott beismerő, VIII. r. vádlott beismerő és IX. r. vádlott részbeni beismerő vallomására alapította, mely bizonyítékokat az ítéletben hibátlanul indokoltak szerint megerősítették:

- az igazságügyi informatikai szakértői vélemény, igazságügyi vegyész szakértői vélemény, mezőgazdasági szakértői vélemény, igazságügyi elmeorvosszakértői vélemények, igazságügyi

- orvosszakértői vélemény, a Kft., a Kft., valamint Kft. szervezeti felépítésével, az egyes cégek feladataival, egymással való szerződéskötéseikkel, a mákszalmával kapcsolatos

[37] Ezen túlmenően a másodfokú bíróság mellőzte III. r. vádlott büntetetttségére vonatkozó tényekből a korábbi büntetésének a feltüntetését, az ítélet 12. oldal 7. valamint a 13. oldal 1. bekezdéséből, mely ugyan nem a tényállás része [Be. 561. § (3) bekezdés b) pont], de a határozat tartalmazta. A beszerzett új erkölcsi bizonyítvány adatai szerint a

központi nyilvántartásban ezen elítélés már nem szerepel, ezért a határozat részét a Btk. 97. § (2) bekezdése szerint nem alkothatja, és e vádlott terhére nem értékelhető.

III/3

[38] Az elsőfokú bíróság megalapozottan döntött a védelmi bizonyítási indítványok elutasításáról is, melynek indokaival a másodfokú bíróság is egyet értett.

[39] Az igazságügyi vegyész szakértői vélemény és annak tárgyalási szakban tett kiegészítése a másodfokú eljárásban sem képezheti bizonyítás anyagát, vagyis a szakvélemény és az azt adó ésvegyész szakértők véleménye pontosan tartalmazta a kábítószer minőség megállapítása alapjául szolgáló jogszabályokat, az alapjául szolgáló egyezményeket, azt hogy miért minősül kábítószernek az ott lefoglalt anyag, így a mákszalmából kivont morfin, mely kétségtől kábítószernek minősül az elsőfokú bíróság által helyesen felsorolt egyezményekben foglaltak szerint. A vegyész szakértők kimerítő alaposággal és jól érthetően foglaltak állást a kompetenciájukba tartozó szakkérdések körében. A vádlottak által megvalósított technikai folyamat során a mákszalmából oldószerrel kiextrahált mákalkaloida és annak oldatából eredményeként létrejött mák koncentrátum, miért minősül kábítószernek és miért meríti ki az előállítás fogalmát a 66/2012 (IV.02.) Kormányrendelet alapján.

[40] Az eljárás során végig húzódó és a szakértők által szakvéleményben és kiegészítésben kifejtett akár végtermék, akár közti termék megállapításával kapcsolatban felmerült védői észrevételeket sem osztja az ítéltábla, hiszen a szakértők egyértelműen nyilatkoztak arról, hogy a felhasználói igényektől függ, hogy minek tekinthető az ott lefoglalt kábítószer hatású anyag. Az elsőfokú bíróság igen részletesen számot adott indokolásában, hogy fentiekre tekintettel miért utasította el az ismételt vegyész szakértői vizsgálatra vonatkozó bizonyítási indítványt, mellyel egyet értett az ítéltábla is, ezért a másodfokon ismételtelen előterjesztett indítványokat is elutasította.

[41] Elutasításra került továbbá I. r. védője részéről előterjesztett, a pellettálásra vonatkozóan szakértő kirendelésre irányuló indítvány is, és ugyancsak a megkeresésére irányuló bizonyítási indítványa, melynek törvényszék általi elutasításával szintén egyetértett az ítéltábla azzal, hogy I. r. vádlott védője által a másodfokú eljárásban is előterjesztésre került hasonló tartalommal bizonyítási indítvány, mely szintén elutasításra került. Ennek indoka az abban rejlő információk relevanciával nem bíró tartalma a vádlottak büntetőjogi felelősségének megállapítása szempontjából. Az, hogy milyen rendőri akció keretében került sor a vádlottak elfogására - amely a feljegyzésekből következően állampolgári bejelentésre történt - nem mentesítheti a vádlottakat az illegális tevékenységért való felelősség alól. Az ítéltábla álláspontja szerint a bizonyítás kiegészítése nem indokolt, valójában csak az eljárás további elhúzódását eredményezné, mely feltétlen elkerülendő a majd öt éve folyó büntetőeljárásban.

[42] ...egészségi állapotára és ezen belül börtöntűrő képességére is folytatott le bizonyítást az elsőfokú bíróság és értékelte a vizsgálatok során megállapítottakat a büntetés kiszabása körében is. Az ítéltábla az abban foglaltakkal mindenben egyetértett. A további szakértői vizsgálat elvégzését még a támogató indítványa ellenére sem látta

szükségesnek, mivel nem vonta kétségbe I.r. vádlott alapbetegségeinek meglétét, az azokban esetleg bekövetkező állapotrosszabbodás lehetőségét sem. A büntetéskiszabása során ezeket nyomatékos enyhítő körülményként vette figyelembe. A jövőben bekövetkező esetleges további állapot rosszabbodás a büntetés végrehajtása során bírhat jelentőséggel.

[43] A és II.r. vádlott védője, és IV.r. vádlott által a másodfokú eljárásban előterjesztett bizonyítási indítvány elutasításának indokául az ítéltábla rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság kimerítő részletességgel értékelte a rendelkezésre álló vallomásokat. A tanúk, vádlottak kihallgatása megtörtént, az általuk elmondottakat okszerűen értékelte, mérlegelte és állapította meg tényállását belső meggyőződésével összhangban. A IV.r. vádlott indítványában megjelölt tanúk részletes kihallgatása és nyomozás során tett vallomásuk tárgyalás anyagává tétele megtörtént. Az azokból származó bizonyítékokat is értékelte a törvényszék. A bizonyítás így módon történő kiegészítését tehát nem találta indokoltnak az ítéltábla, mivel megalapozott tényállást támadott.

[44] Az eltérő tényállás megállapítására irányuló védelmi fellebbezések is a bizonyítékok okszerű értékelésén keresztül támadták a megalapozott tényállást, mely a tényálláshoz kötöttség elve folytán eredményre nem vezethetett.

[45] Az ítéltábla kiemeli, hogy a tényálláshoz kötöttség elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, ami szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.). Mindezen elvek érvényre juttatása garantálja az elsőfokú bíróság úgynevezett ténybírói jellegét, ezen elvek a felülbírált ügyben maradéktalanul érvényesültek.

[46] A másodfokú bíróság azonban hozzáfűzi, hogy a Be. csak részben szabad bizonyítási rendszerében a mérlegelés nem korlátlan. A korlátok nélküli értékelés nyilvánvalóan nem megengedett és bírói önkényhez vezethet, sértve a védelem alapvető Alkotmányos jogait. A védelem joga pedig a jogállam egyik alapköve, hiszen az állam hatalmával szemben álló terheltnek e jog biztosít garanciát ahhoz, hogy megfelelően védekezhessen, mely a fegyveregyenlőséget juttatja érvényre. A fegyverek egyenlőségének elve pedig a büntetőper egyik legfontosabb eleme.

[47] A bizonyítékok értékelésének nagyon fontos korlátjai vannak, mint az eljárás törvényessége, mely a másodfokú eljárásban végzett bizonyítás felvételével már teljes mértékben rögzíthető, a logika törvényének betartása (szillogizmus), és végül de nem utolsósorban a bíróság indokolási kötelezettsége, melynek az elsőfokú bíróság igen nagy részletességgel és alapossággal eleget tett.

[48] Az idézett korlátok átlépésére nem került sor, ezért a bizonyítékok értékelése törvényes és a ténymegállapító tevékenység sem kifogásolható alappal. Mindezt azért hangsúlyozza az ítéltábla, mert korántsem arról van szó, hogy a bírói mérlegelésnek nincsenek kötöttségei, a fenti elvek betartása esetén azonban a bizonyítékok értékelése valóban nem támadható. Sok esetben felmerül a vád, de főként a védelem oldaláról, hogy az

első bírói mérlegelés támadhatatlan, mindez viszont nem így van, ugyanis a mérlegelésnek irányt ad maga a Be. által előírt valósághűség és ezáltal minimálisan elvárhatóan a tények igazsága, de optimális esetben az objektív anyagi igazság, mely már nem vezér elve a modern büntető pernek, de az ítéltábla álláspontja szerint alapvető mérföldköve az igazságos ítéletnek, melyet a közélet igazságszemlélet is hűen tükröz. A tények igazsága nélkül ugyanis nincs igazságos ítélet, de jelen ügyben a jelzett igazságot az ítéltábla megállapíthatónak tartotta.

IV.

[49] Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlottak bűnösségére és a cselekmény minősítése is alapvetően megfelel az anyagi jognak.

[50] Az elsőfokú bíróság igen részletesen és meggyőzően indokolta, hogy miért állapította meg valamennyi vádlott vonatkozásában a Btk. 176. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő és büntetendő kábítószer-kereskedelem büntettét, mely a átiratában foglaltak szerint helyesbítésre szorul, hiszen annak pontos megjelölése a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatában meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő cselekmény. Az ítéltábla megjegyzi, hogy az elkövetési magatartás pontos megjelölése indokolt a BK.61. számú állásfoglalásban foglaltak szerint és mivel jelen cselekmény vonatkozásában kereskedési tevékenységgel valósították meg a kábítószer-kereskedelem büntettét, így ezen fordulatra történő jogszabályi hivatkozás feltüntetése is kötelező.

[51] A törvényszék körültekintően vizsgálta, hogy miért minősül a vádlottak cselekménye a Btk. 176. § (1) bekezdésének 4. fordulatában meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő és büntetendő kábítószer-kereskedelem büntettének, elvetve a védelem azon álláspontját, mely szerint a vádlottak cselekménye a Btk. 178. § szerint minősülő kábítószer birtoklásának, vagy a Btk. 182. §-ban szabályozott kábítószer készítés elősegítésének, esetlegesen a Btk. 176. § (5) bekezdésében rögzített kábítószer-kereskedelem előkészületének tekinthető. Indokát adta annak is, hogy miért nem tekinthető forgalomba hozatalnak a vádlotti magatartás, tekintettel arra, hogy a kereskedelem rendszeres adásvételekkel valósul meg, és magába foglal minden olyan cselekményt, amely elősegíti a kábítószer eljuttatását a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz. A kereskedelem tágabb cselekménykört ölel fel mint a forgalomba hozatal, mely elhatárolásnak két alapvető ismérve van, a rendszeresség és a haszonszerzési cél. A kereskedelem bármely résztevékenységek megvalósítása önmagában is a kereskedelem befejezett tettesi magatartása.

A kereskedelem tehát a rendszeresen ismétlődő anyagi haszon érdekében folytatott adásvétel, amelyek keretein belül nem csak az eladók és a vevők, hanem a rendszeresen közvetítők is, mint a kereskedői tevékenység közreműködői tettesként vonhatóak felelősségre (BH.1999.101.).

Az ítéltábla utal arra is, hogy a kereskedelem elkövetési fordulattal megvalósított bűncselekmény kísérleti stádiuma kivételes, erre akkor kerülhet sor, amikor az elkövető akkor fejt ki a kábítószer kereskedelemre irányuló tervező tevékenységet, amikor még nincs a kábítószer birtokában, de annak beszerzési forrása biztosított, és az ő általa megszerzendő

kábítószerre vevőket szerez. A kábítószerrel kereskedés kísérletének megállapítására tehát önmagában alkalmas az olyan szervező tevékenység, aminek következtében a kábítószer továbbiakban mások számára valóságos és közvetlen elérhetőségbe került (BH.2009.38.). A kereskedés kizárja a forgalomba hozatal, kínálás megállapíthatóságát, jól lehet egyes mozzanatai ezeknek a magatartásoknak felel meg. Ugyanígy a forgalomba hozatal magába olvasztja a kínálás és az átadás mozzanatát.

A fenti ügyben megállapíthatóan az ügy vádlottjai között nem volt kábítószer fogyasztó még alkalmi formában sem, így sem a kínálás, sem az átadás fordulata szóba sem kerülhet, így csak azt kellett vizsgálnia a bíróságnak, hogy a magatartásuk forgalomba hozatálnak, vagy kereskedésnek, esetleg kereskedés kísérletének minősül. Az eljárás során kétségtől megállapítást nyert, hogy olyan anyagnak a beszerzésével történt kábítószer előállítás (mákszalma), amely önmagában is kábítószernek minősül (2005. évi XCV. törvény 2. melléklet b. jegyzék) és ezen további eljárással úgynevezett „Cola” fantázianevű Magyarországon kevésbé ismert kábító hatású anyag előállítására került sor, és annak a fogyasztókhoz való eljuttatására, amely ugyan konkrétan nem történt meg, de ezen magatartás a vádlottak részéről már kizárta a kereskedés kísérleti szakban maradását, hiszen a mákszalmából módosított eljárással (extrahálás) ugyancsak kábítószert állítottak elő.

[52] Nem helytálló a védelem hivatkozása a kábítószer birtoklás bűncselekmény megvalósulása tekintetében sem. A Legfelsőbb Bíróság (Kúria) 1/2007. Büntető Jogegységi Határozatában rámutatott, hogy a forgalomba hozatallal, miként a kereskedéssel is szükségszerűen együtt járó átadás, ezt megelőzően több rész tevékenységből tevődhet össze. A kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélések haszonszerzésre irányulnak és magukba foglalnak minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladókhoz vagy a fogyasztókhoz. Ezek közé tartozik a kábítószernek kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése is, amely magatartás befejezett, önálló cselekmény. A kereskedés megkezdéseként értékelendő az azzal összefüggő résztevékenységek megvalósítása. Ha a rendelkezésre álló adatok alapján nem vonható következtetés az elkövető forgalomba hozatali, kereskedési szándékára, akkor nem a forgalomba hozatallal, vagy kereskedéssel elkövetett, hanem valamely fogyasztói típusú elkövetési magatartással megvalósuló kábítószerrel visszaélés befejezett bűncselekménye állapítható meg a konkrét lefoglalt mennyiségek szerinti minősítéssel. Ha azonban adat van az elkövető(k) forgalomba hozatali vagy kereskedési szándékára akkor az eset egyéb körülményei mellett következtetési alapot adhat a forgalomba hozatallal elkövetett bűncselekmény vagy kereskedéssel elkövetett bűncselekmény megállapítására (1/2007. Büntető Jogegységi Határozat III/3/a) pont).

[53] A bírói gyakorlat pedig következetes abban, hogy a kereskedési típusú elkövetői magatartásra irányuló célzatos de önmagában még csak a kábítószer birtoklásnak valamely elkövetési magatartását kimerítő cselekvés már a kábítószer-kereskedelem része, nem csupán arra irányuló előkészület, annak kifejtésével az elkövető a kábítószer-kereskedelem tényállásába lép. A kábítószer-kereskedés kísérletének megállapítására önmagában alkalmas magatartás az elkövetőnek olyan szervező tevékenysége, amelynek következtében a továbbiakban mások számára valóságos és közvetlen elérhetőségbe kerül a kábítószer (BH.2019.38.). A kábítószernek kereskedés céljából történő megszerzése önmagában akkor is kereskedés körébe tartozik, ha többlet magatartás nem kapcsolódik hozzá (BH.2017.144.).

[54] Jelen ügyben kétségtelenül kábítószer hatású anyag került beszerzésre (mákszalma) amelyből annak morfin tartalmú hatóanyagát vonták ki, amely egyébként különösebb vegyészti tevékenységet nem igényel, hiszen a száraz mákszalmából történő ópium alkaloidok előállítására irányuló ügynevezett „Kabay féle módszer” bárhol elérhető és megismerhető.

A mákszalma megszerzése önmagában a Btk. 182. §-ban szabályozott kábítószer készítés elősegítését megvalósította, amely ügynevezett szubszidiáris bűncselekmény, tehát akkor állapítható meg, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, azonban a mákszalma jelen esetben, mint alapanyag került felhasználásra a másodfokú bíróság által is elfogadott tényállás alapján, így szóba sem kerülhet ezen elkövetési magatartás megállapítása sem.

[55] A Btk. 177. § (5) bekezdésében részletezett kábítószer-kereskedelem előkészületének megállapíthatósága jelen ügyben kizárt. A kábítószer-kereskedelem forgalomba hozatallal megvalósítás szempontjából előkészületről van szó, ha az elkövetői szándék a kábítószer forgalomba hozatalára irányul, azonban az elkövető még nincs a kábítószer birtokában, de szervező tevékenységet fejt ki arra nézve, hogy hogyan történjen a forgalomba hozatal a kábítószer által történő megszerzését követően. A kábítószer-kereskedelem esetében már kísérletről lehet szó akkor is, ha az elkövető akkor fejt ki a kábítószerrel való kereskedéssel járó szervező tevékenységet, amikor még nincs a kábítószer birtokában, de annak beszerzési forrása biztosított és a jövőben az általa megszerzett kábítószerre vevőket szerez.

Az ügyben megtörtént a mákszalma beszerzése, amely kábítószernek minősül, majd annak értékesítésére is történt intézkedés, így ezen magatartása a vádlottaknak nem minősülhet előkészületnek sem a kábítószer-kereskedelem tekintetében, csak a forgalomba hozatal tekintetében minősülhetne, azonban itt kétségkívül kereskedői magatartásról van szó, ugyanis az előállítás megkezdésével a cselekmény befejezetté vált, így tehát a Be. 177. § (5) bekezdésében rögzített kábítószer-kereskedelem előkészületét sem valósíthatták meg magatartásukkal a vádlottak.

[56] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság fentiekben kifejtettek alapján helytállóan vont következtetést a vádlottak büntetőjogi felelősségét megalapozó bűncselekmény minősítésére, mely a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatában meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő és büntetendő kábítószer-kereskedelem büntetnének minősül, hiszen a vádlottak nem csak a kábítószer előállításában működtek közre, hanem az áru szakszerű elhelyezésével, tárolásával annak értékesítését is biztosítani kívánták, amelyre vonatkozóan már egyeztetés zajlott az árunak a megrendelő személy általi elszállítására, melynek előkészületéről valamennyi vádlott tudomással bírt. A vádlottak a gyártási folyamathoz szükséges készlet megrendelését, annak tárolását, annak elkészítéséhez szükséges eszközök beszerzését, gyártását, a szállítás előkészítését is a kábítószer-kereskedelem, tehát a kábítószer forgalomba kerülése végett valósították meg, méghozzá haszonszerzés végett, mely kétségkívül kereskedői tevékenységre utal.

[57] Az Ítéltábla egyetértett azzal is, hogy I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottakon túl V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak is legkésőbb a gyártási folyamat megindulása

után felismerték, hogy kábítószer előállításában és a mennyiségre tekintettel annak kereskedésében vesznek részt.

IV/1.

[58] Az ítéltábla egyetértett a III. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r., és IX. r. vádlottak tártettesi elkövetést tévesen mellőző első bírósági ítéletben foglaltakkal szemben megállapított jogkövetkeztetésével. Kétségtelen, hogy valamennyi vádlott magatartása szándékegységre utal, hisz egymás cselekményéről tudva valószínűsítették meg a kereskedelemre szánt kábítószer előállítását, készletezését valamint szállításának, az azzal való kereskedelemnek az előkészítését. III. r. vádlott esetében az elsőfokú bíróság annak ellenére állapította meg felbújtói minőségét, hogy részletesen kifejtette ítélete indokolásában, hogy a személyi feltételeket ő biztosította, a cselekmény elkövetésénél, valamint a helyszínen is tevékenykedett. Az ítéltábla megjegyzi, hogy az értékesítésben, ennek körében az átadásban, és így a haszon realizálásában is közreműködött volna. A másodfokú bíróság álláspontja szerint III. r. vádlott, I. r., II. r. és IV. r. vádlottak szándékegységben, egymás tevékenységéről tudva valószínűsítették meg a bűncselekmény törvényi tényállását.

Tény, hogy V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak 2016. június 20. napján kerültek kapcsolatba I. r., II. r., és III. r. vádlottakkal, azonban cselekvőségük tekintetében szembetűnő különbség nincsen a többi vádlotthoz képest, ugyanis valamennyien ugyanannak a kábítószer-kereskedelmi tevékenységnek az általuk teljesíthető fázisaiba csatlakoztak be, magatartásaik egymást kiegészítették.

A bűnsegédnek tudnia kell a tettes szándékáról és ennek ismeretében a tettessel szándékegységben segíti elő a tettesi cselekmény sikerét (BJD.2442.), így a bűnrészes nem megvalósítja, hanem hozzájárul a tényállásszerű cselekményhez. A részesi szándék azzal a tettesi szándékkal mutat egyezőséget, amelyet kivált, vagy amelynek véghezvitelét erősíti. V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak II. r. vádlottal kiegészülve az előállítás folyamatában vettek részt, amely kétségkívül a kereskedelemmel elkövetett kábítószer-kereskedelem bűncselekmény törvényi tényállásának egyik legfontosabb eleme, hisz ezáltal jött létre az a termék, amelyet az igazságügyi vegyész szakértők végtermékként, illetve közti termékként nevesítettek.

A tártettesi elkövetés akkor jön létre, ha a tettes más személyekkel közösen valószínűsíti meg a bűncselekmény törvényi tényállását. A tártettesesség jogintézményének az a célja, hogy a bűncselekmény egészéért feleljenek azok is, akik a saját magatartásukkal, annak csak egy részét valószínűsítették meg. Alapvetően két ismérve van, az egyik a tárgyi oldalon a bűncselekmény közös megvalósítása, alanyi oldalon pedig az a tudat, hogy az elkövetési tevékenységek egymást kiegészítik.

A tártettesesség és a bűnsegéd elhatárolása egyes törvényi tényállásoknál nem könnyű, segítséget nyújthat azonban az elhatároláshoz annak vizsgálata, hogy egy-egy elkövető cselekménye önmagában megvalósítaná-e legalább a bűncselekmény kísérletét, ha igen tártettes, ellenkező esetben bűnsegéd (BH.1989.290.).

A fentebb kifejtettekre tekintettel, mivel V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak a kábítószer előállításában aktívan részt vettek, a törvényi tényállás befejezettségéhez magatartásukkal hozzájárultak, sőt vallomásaik szerint tisztában voltak azzal, hogy nem legális tevékenységet végeznek, magas bérezés reményében, legalábbis az ukrán fizetési viszonyokhoz képest, így az ítéltábla egyetértve a.. átiratában foglaltakkal, III. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak esetében is megállapította a Btk. 13. § (3) bekezdése szerinti társtettesi elkövetést.

IV/2

[59] Az ítéltábla álláspontja szerint a Miskolci Törvényszék a bűnszervezet megvalósulásával kapcsolatban sem jutott megalapozott jogi álláspontra. Egyetértett a védelmi hivatkozásokkal, miszerint a vádlottak cselekményüket nem bűnszervezetben követték el.

[60] A bűnszervezet büntetőjogi szabályozása, amint erre az elsőfokú bíróság helyesen utalt, az elkövetést követően módosult. Mindez viszont érdemben nem érintette sem az alkalmazandó törvényt, sem a bűnszervezet megállapításának alanyi és tárgyi oldali elemeit.

A Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja alapján bűnszervezet: a legalább három személyből álló, hosszabb időre, hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport, amelynek célja öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény elkövetése.

A hatályos és az alkalmazott törvény alapvetően azonos tartalommal vette át a korábbi Btk. fogalom meghatározását, mely által a korábbi joggyakorlat eredménye az elbíráláskor hatályos törvény értelmezésekor is figyelembe vehető. A bűnszervezet megállapításához tehát hat konjunktív feltétel teljesülése szükséges, éspedig

- három vagy több személyből álló,
- hosszabb időre,
- hierarchikusan szervezeten,
- konspiratíván, nem kétségesen, összehangoltan működő,
- csoport, melynek célja 5 évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmény elkövetése (Új Btk. Kommentár 8. kötet szerkesztő:

A módosítás célja az volt, hogy élesebben határolja el a bűnszervezet fogalmát az bűnszövetségtől, egyben jobban felismerhető támpontot adjon a jogalkalmazás számára a bűnszervezetben történő elkövetés megállapítása tekintetében. Új fogalmak a hierarchia és a konspiráció fogalmi elemei, melyek kétségtelenül konkrétabbak, mint az összehangolt működés, ugyanakkor érdemi változást nem hozott az új törvényi szabályozás.

[61] Az elsőfokú bíróság által hivatkozott 4/2005. Büntető Jogegységi Határozat II. pontja szerint a bűnszervezetben elkövetés kétségtelen többlet tudattartalmat feltételez. Az elkövető tudatának a konkrét bűncselekmény tárgyi oldalai elemein kívül át kell fognia akár egyenes, akár eshetőleges szándékkal, hogy a cselekményt bűnszervezetben követik el.

Mindez a bűnszervezet tárgyi ismérveinek felismerését jelenti. Az elkövető felismerése ellenére, illetve annak megfelelően az alapcselekményt megvalósítja akkor tudata legalább eshetőlegesen szándékkal a következményeket, azaz, hogy a magatartás az adott bűnszervezet működéséhez járul hozzá, nyilvánvalóan átfogja (Legfelsőbb Bíróság Bfv.720/2007/8.).

[62] A bűnszervezet fogalmi elemeit kiegészítő (hierarchia, konspiráció) 2019. évi LXVI. törvény indokolása azt rögzíti, hogy a bűnszervezet akkor állapítható meg, ha a szervezettség a hosszabb idő távon túlmenően a hierarchiai jegyeit is mutatja. A hierarchikus szervezeti felépítés azt jelenti, hogy az elkövetők alá-fölé rendeltségi viszonyban vannak, az egyes döntési szintek elkülöníthetők egymástól, tehát a szervezeti felépítésnek vertikális jellege van. A hierarchiában lévő személyek együttműködése a feladatok megosztásán alapul. E két tartalmi feltétel együttes megvalósulása minőségi többletet jelent a bűnszövetség szervezeti szintjéhez képest. Tehát a hierarchikus szervezett megállapítható, ha a csoport tagjai között legalább két szinten megjelenve irányító, irányított, vezető, vezetett, utasítást adó, utasított személyi kapcsolat felismerhető, így az új fogalom a hierarchiát immár olyan új feltételként határozza meg, mely a korábbi összehangolt működést tovább specializálja, s mely a csoporton belül feladat megosztásnak legalább részbeni alá- és fölé rendeltségi személyi kapcsolatban való megjelenését követeli meg.

[63] Hivatkozás történt az elsőfokú ítéletben a Palermói Egyezményre, mely szerint a hierarchikus jelleg nem jelent kidolgozott, fejlett, mereven elhatárolható döntési szinteket, így már minimális alá- és fölé rendeltséget jelent, amikor akár egy elkövető szervezői, koordináló, irányító tevékenységet lát el a feladatok elosztása körében. Tehát a hierarchikus szervezettség megállapításához elegendő vertikálisan kétszintű szerkezet, azaz egy irányító és legkevesebb kettő irányított személy, amely úgynevezett nukleáris bűnszervezetnek tekinthető (.... .. 2021. január).

[64] Legalább három személy együttműködése esetén azonban szükségképpen megjelenik bizonyos szintű alá- fölé rendeltség, tehát mindig lennie kell egy vezéregyenységnek, aki meghatározza a csoport tevékenységét, irányít és megadja az elvégzendő feladatokat. A vizsgálat tárgyát tehát az képezi a hierarchikus működés megállapításánál, hogy a csoport tagjai között legalább két szinten megjelenik-e az irányító, irányított, vezető, vezetett, utasítást adó, utasított személyi kapcsolat vagy sem.

[65] A megállapított tényállás alapján III. r. vádlott volt az, aki megkereste és összehozta II. r. és I. r. vádlottakat, abból a célból, hogy „Cola” fantázianevű kábítószer állítsanak elő. A tervezési időszakban I. r. vádlott, II. r. vádlott, III. r. vádlottak egymás tevékenységéről tudva közösen készítették elő a folyamatot, viszont csak I. r. vádlott állt kapcsolatban IV. r. vádlottal. Fentiekből következően, tehát I. r., II. r. és III. r. vádlottak között jól elkülöníthető feladat megosztásra is vonatkozó irányító, irányított, vezető, vezetett, utasítást adó, utasított személyi kapcsolat nem ismerhető fel.

IV. r. vádlott ezen a személyi körön kívül álló, mint a bűncselekmény elkövetéséhez szükséges anyagot, a mákszalmát biztosító személynek tekinthető, amely természetesen nem zárja ki a bűnszervezetben való elkövetést, hiszen a kívül álló tudatának nem arra kell kiterjednie, hogy a bűnszervezet a törvény előfeltételei között létrejött, hanem arra, hogy a bűnszervezet tárgyi sajátosságainak ismeretében, annak működéséhez csatlakozik, illetve

annak keretében cselekszik. Viszont az ő esetében sem állapítható meg a klasszikus hierarchia.

V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak magatartása a szervezettség szempontjából ténylegesen elkülönül az I-IV. r. vádlottak magatartásáról, hiszen ők II. r. vádlottal kiegészülve konkrétan a kábítószer előállításában vesznek részt, melyet együttes tevékenységgel állítanak elő, ahogy azt a bíróság korábban a társtettesi minősítés megállapítása során már kifejtette.

[66] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint II. r. vádlott látta el az irányító szerepet a kábítószer konkrét előállítási folyamata tekintetében és adott utasítást V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak vonatkozásában, amely már feltételezne irányító, irányított, vezető, vezetett, utasítást adó, utasított személy kapcsolatot, azonban az ítéltábla szerint ez minimális alá-, és fölé rendeltségi viszonyt jelentett, mely még a Palermói Egyezmény szervezett bűnözői csoport strukturáltságára vonatkozó rendelkezéseket alapul véve is minimális feladatmegosztási elkülönülésnek tekinthető, hiszen az elkövetett bűncselekmény elkövetési magatartás vizsgálatából kiderült, hogy az I-III. r. vádlottak a törvényi tényállás megvalósításához szükséges előkészítést, nyersanyag beszerzést és eszközök beszerzése, V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak a technológiai folyamat elvégzésében vettek részt, azon termékből, amelyet IV. r. vádlott biztosított számukra.

[67] Az ítéltábla tehát arra a következtetésre jutott, hogy a vádlottak vonatkozásában jól elkülöníthető feladat megosztásra vonatkozó irányító, irányított, vezető, vezetett, utasítást adó, utasított személy kapcsolat nem volt felismerhető.

[68] A konspiratív működés, mint a bűnszervezetben való elkövetés lényegi ismervét az elsőfokú bíróság jogszabályi hivatkozásokkal állapította meg a vádlottak esetében és e körben az elkövetést összehangolt működésként jellemezte. Álláspontja szerint a konspiráció alatt egyfajta titkos szervezettség és leplezett működés értendő, amelynek célja a csoport tényleges tevékenységének elfedése. A konspiráció célja a hatósági felderítés megghiúsítása, annak elérése, hogy a titokban történő szerveződés folytán a bűncselekmény és az elkövetők személye a külvilág számára ne legyen felismerhető, belső információk ne kerüljenek ki. Ezen konspiratív működésre utalt a tényleges gazdasági tevékenységet nem végző cég bevonása, strómanok alkalmazása, csoporton belüli kapcsolattartás rejtett módjának választása, kódolt nyelt használata, valamint a bűncselekmények eredményét elfedő és felderítést megakadályozó intézkedések megtétele is.

[69] Ezzel szemben a T/6361. számú törvényjavaslat indokolásából megállapítható, hogy a konspiratív működés akkor állapítható meg, ha a beszerzett bizonyítékok alátámasztják többek között az elkövetők magatartásának koordinációját, a lebukás elkerülésére irányuló tevékenységet, a bűncselekményből származó haszon elosztását, az elkövetés során a feladatok tervszerű megosztását. A joggyakorlat szerint a konspiráció az alábbiakat támasztja alá pl: a munkatelefonok alkalmazását, a telefonszámok gyakori változtatását, fedőnevek, álnevek, kódolt nyelv, úgynevezett „virágnyelv” használatát, kívülállóknak szállításba történő bevonását, fontosabb beszélgetések kizárólag személyesen történő intézését, amikor a meghatározott személyek egymással kizárólag harmadik személy

közvetítésével léphetnek kapcsolatban, illetve az egyes szerződések más nevére történő megkötését.

[70] A védelmi hivatkozás szerint a vádlottak esetében a konspirációra jellemző és annak célját szolgáló tevékenység elrejtésének alapjául szolgáló telefonok gyakori változtatása, fedőnevek használata, kódolt nyelv használata nem merült fel, mely megalapozná a konspiratív működést.

[71] Az elsőfokú bíróság által jelzett titkos technológiára hivatkozással történő személyek telephelyről történő kizárása vagy a hangár ajtajának lakattal történő lezárása, illetőleg az történő munkaerő toborzása, a hajcsárszerű munkavégzés, továbbá a nagy mennyiségű mákszalma Kft. telephelyéről kikerülésének folyamata nem feleltethető meg a konspiratív működés lényegi elemeinek, konkrétan annak, hogy a hatóságok ne tudják érzékelni, hogy szervezeten elkövetett bűncselekmény végrehajtásáról van szó.

[72] A tevékenység illegális jellegén túl a konspiratív elkövetést megalapozó és annak megállapíthatóságát alátámasztó feltételek, így a kapcsolattartás leplezett módja, a fedőnevek használata, kódolt nyelv használata, személyes kapcsolattartás ismérvei jelen ügyben nem merültek fel, a vádlottak magatartása csak egy összehangolt tevékenységnek feleltethető meg, de a konspirációra jellemző felderítést megakadályozó intézkedéseknek nem volt tekinthető.

[73] A megalapozott tényállást összevetve a jelenleg hatályos bűnszervezetet szabályozó normákkal, valamint a kialakult bírói gyakorlattal a bűncselekményt elkövető csoport hosszabb időre szervezett összehangolt jogellenes tevékenysége nem vonható kétségbe, azonban annak hierarchikus viszonyon alapuló konspiratív működése igen. Ezért az ítéltábla mellőzte valamennyi vádlott vonatkozásában a bűnszervezetben elkövetés megállapítását.

[74] Megállapítható ugyanakkor, hogy a vádlottak a Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti bűnszövetségben követték el a terhükre rótt bűncselekményt. A törvény szerint bűnszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bűnszervezet.

Az alapvető szervezettség - mely a fentebb kifejtettek szerint nem éri el a bűnszervezet megállapíthatóságának szintjét -, kétségkívül fennállt a vádlottak között. I. r., II. r. és III. r. vádlottak előzetes megállapodás alapján, a feladatok elhatárolásával követték el cselekményüket.

V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak az előzetes megállapodásban ugyan nem vettek részt, de azzal együtt, hogy felismerték azt, miszerint bűncselekményben vesznek részt, tudatosult bennük

annak szervezett elkövetése is.

Azonban a Btk. 176. § (3) bekezdése a bűnszövetséget a kereskedéssel érintett kábítószer jelentős mennyiségre mellett nem szabályozza a további minősítő körülményként. Az a büntetés kiszabása során mint súlyosító körülmény vehető figyelembe.

V.

[75] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi körülményeket helyesen feltárta azzal, hogy III. r. vádlott jogerős elítélései már nem szerepelnek a bűnügyi nyilvántartásban, ezért korábbi büntetése nem befolyásolja a büntetés kiszabását, tehát az ő esetében a büntetett előélet súlyosító körülményként nem értékelhető. Súlyosító körülmény viszont III. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak esetében az ítéltábla által megállapított társtettesi elkövetés, azonban ez ellen hat az eljárás elhúzódása, amelyre már az elsőfokú bíróság is utalt a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő körülményeknél.

[76] Azonban további enyhítő körülmény az eljárás további elhúzódása, tekintettel arra, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalára 2020. március 6. napján került sor, míg a másodfokú határozat meghozatalára csak 2021. június 9. napján.

Az eljárás elhúzódása kapcsán a 2/2017 (II.10.) AB Határozatban az 1. pont alatt az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: a korábbi Be.) 258. § (3) bekezdés e) pontjának alkalmazása során az Alaptörvény 28. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény miszerint amennyiben a bíróság a terhelttel szemben alkalmazott büntető jogkövetkezményt az eljárás elhúzódása miatt enyhíti akkor határozatának indokolása rögzítse az eljárás elhúzódásának a tényét, valamint az azzal összefüggésben a büntetés enyhítését és az enyhítés mértékét.

Az Alaptörvény 28. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben jogait és kötelezettségét a törvény által felállított független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az Alkotmánybíróság fent hivatkozott határozatának indokolásában a következőket fejtette ki: A bírói gyakorlat enyhítő körülményként veszi figyelembe az időmúlást és a büntetés kiszabása során értékeli (Kúria 56 Bk. vélemény III/10.).

A büntetőeljárás elhúzódása azonban nem pusztán időmúlást vagy hosszú eljárást jelent, hanem felelősségi kérdés is. Egy hosszú ideig tartó eljárás is eleget tehet az ésszerű határidő követelményeinek, míg egy abszolút tartalmában rövidnek látszó eljárás ugyanakkor megsértheti az Alaptörvényi elvárást. Az eljárás elhúzódásának fogalma magában foglalja azt, hogy az eljáró bíróság a büntetőeljárás valamely szakaszában inaktivitást mutatott és a lefolytatott eljárás nem minden részletében tükrözi azt az erőfeszítést, amelyet a bíróság az ésszerű határidőn belüli elbírálás érdekében kifejtett. Az időmúlás helyett az elhúzódó eljárásra utalás tehát az ügyben eljáró bíróságok, hatóságok azon tétlenségének az elismerése, amelyet az eljárás egyes szakaszaiban tanúsítottak.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az elhúzódó büntetőeljárás miatt bekövetkező Alaptörvény ellenesség orvosolható a büntetés kiszabása során. Amennyiben az ítélet indokolásából megállapítható, hogy a bíróság az eljárás elhúzódására tekintettel a terheltet a

büntetés kiszabása során valamilyen „kedvezményben” részesítette, vagyis az idő múlása, az eljárás elhúzódására tekintettel enyhébb büntetést szabott ki, vagy a büntetés helyett intézkedést alkalmazott, akkor a terhelt az ésszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jogának a megsértésére a továbbiakban megalapozottan nem hivatkozhat.

[77] A Btk.79. § szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár elkövető, akár más, bűncselekményt kövessen el (egyéni és általános megelőzés). A Btk.80. § (1) bekezdése szerint a büntetést a törvényben meghatározott keretek között a céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az enyhítő és súlyosító körülményekhez. A büntetés kiszabása során igen hangsúlyos az egyéniesítés, valamint a szankciónak a tett arányához igazodása. A büntetés kiszabása során a büntetőjog általános elvére és az Alaptörvényből fakadó alkotmányos követelményre is figyelemmel kell lenni. A büntetéssel történő jog korlátozásnak meg kell felelnie az arányosságnak, a szükségszerűségnek és az „ultima ratio” elveinek (1214/B/1990. AB határozat).

[78] Tekintettel arra, hogy a vádlottakkal szemben a bünszervezetben elkövetés mellőzésre került, így a terheltre megállapított és a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatóban meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő és büntetendő kereskedéssel elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetnének büntetési tétele 5-20 évig terjedő szabadságvesztés, mely szabadságvesztés középértéke a Btk.80. § (2) bekezdésére figyelemmel 12,5 év.

[79] Tény, hogy III. r., V. r.,VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak esetében a társtettesi elkövetés, továbbá valamennyi terhelt vonatkozásában a bünszövetség megállapítása további súlyosító körülmény, azonban az igen jelentős időmúlásra, valamint az eljárás elhúzódására és I. r., II. r., III. r. vádlottak vonatkozásában egészségügyi, személyi körülményekre is figyelemmel is a bíróság lehetőséget látott valamennyi vádlott vonatkozásában a már kifejtettek szerint az enyhítő körülmények nagyobb nyomatékára figyelemmel a büntetéseik enyhítésére, mivel az ítéltábla álláspontja szerint a büntetés kiszabási körülményekben bekövetkezett igen lényeges változásra is figyelemmel a törvényszék által kiszabott szabadságvesztések túl súlyosnak tekinthetők, ezért azok enyhítése indokolt volt.

Ezen okok folytán a másodfokú bíróság I. r. vádlottal szemben az elsőfokon kiszabott szabadságvesztés tartamát 6 év 6 hónapra, a közügyektől eltiltás tartamát 7 évre, II. r. vádlott esetében az elsőfokon kiszabott szabadságvesztést és közügyektől eltiltás tartamát egyaránt 7 évre enyhítette, III. r. vádlottal szemben elsőfokon kiszabott szabadságvesztés tartamát 5 évre enyhítette, IV. r. vádlottal szemben az elsőfokon kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamát egyaránt 7 évre enyhítette, V. r. vádlott, VI. r., vádlott, VII. r. vádlott, VIII. r. vádlott és IX. r. vádlottak esetében az elsőfokon kiszabott szabadságvesztés tartamát egyaránt 3 év 6 hónapra, míg VIII. r. és IX. r. vádlottak vonatkozásában az elsőfokon kiszabott közügyektől eltiltás tartamát egyaránt 4 évre enyhítette, mely büntetés szükséges, egyben elégséges a büntetési célok eléréséhez, tetтарыnyos és kifejezi az egyéniesítés követelményeit is. A középértékhez illetve az elsőfokú bíróság által kiszabotthoz képest ily módon csökkentett büntetési tartamokkal küszöbölte ki a másodfokú bíróság – részben - azokat a hátrányokat, melyek a vádlottakat az eljárás elhúzódása miatt érték.

Ugyanezen ok miatt további kedvezményként a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébben állapította meg a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetések végrehajtási fokozatát. A Btk. 37. § (3) bekezdés a) pontjának ad) alpontja szerint a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata fegyház, ha a három évig vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztést kábítószer-kereskedelem súlyosabban minősülő esete [Btk. 176. § (2)-(3) bekezdés] miatt szabták ki. A fent megjelölt indokkal az ítéltábla a Btk. 35. § (2) bekezdése alkalmazásával a szabadságvesztés büntetések végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg.

[80] A Btk. 38. § (1) bekezdése értelmében határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság megállapítja a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját. Mivel a másodfokú bíróság mellőzte a bünszervezetben történő elkövetést, így a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja alapján rendelkezett valamennyi vádlott feltételes szabadságra bocsátásáról, megállapítva, hogy legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsáthatóak feltételes szabadságra.

[81] A bíróság III. r., V. r. és VII. r. vádlottak esetében a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabását mellőzte, tekintettel arra, hogy ukrán állampolgárok, ellentétben VI. r., VIII. r. és IX. r. vádlottakkal akik ukrán-magyar kettős állampolgárok, így vonatkozásukban a Btk.61. § (1) bekezdése alapján a közügyektől eltiltás alkalmazása törvényes volt, hiszen szándékos bűncselekmény elkövetése miatt a bíróság végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte és méltatlannak találta, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyen, míg tartamát a Btk.62. §.(1) bekezdésére figyelemmel állapította meg, igazítva a kiszabott szabadságvesztés tartamához.

[82] Tekintettel arra, hogy III. r., V. r. és VII. r. vádlottak külföldi állampolgárok, így a bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy vonatkozásukban a kiutasítás, mint alkalmazható joghátrány feltételei fennállnak-e vagy sem.

A Btk. 59. § (1) bekezdése alapján azt a nem magyar állampolgár elkövetőt, akinek az országban tartózkodása nem kívánatos Magyarország területéről ki kell utasítani. A kiutasított köteles az ország területét elhagyni és a kiutasítás tartama alatt nem térhet vissza.

A Btk.59. § (4) bekezdése alapján azzal szemben, aki Magyarország területén legalább 10 éve jogszerűen tartózkodik vagy aki Magyarország területén jogszerűen tartózkodik és családi élet tiszteletben tartásához joga sérülne csak 10 év vagy azt meghaladó szabadságvesztés kiszabása esetén lehet helye kiutasításnak, feltéve ha az elkövetőnek az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné.

A bíróság fentiekre figyelemmel III. r. vádlott esetében nem alkalmazott kiutasítás mellékbüntetést, tekintettel arra, hogy 1989 óta Magyarországon él tartósan, életvitelszerűen, állandó tartózkodási hellyel rendelkezik. Így esetében a bíróság nem látta indokoltnak a mellékbüntetés alkalmazását. Ellenben V. r. és VII. r. vádlott ukrán állampolgárok esetében a bíróság a kiutasítás mellett döntött, melynek tartamát 5-5 évben állapította meg a Btk.60. § (1), (2) bekezdésére figyelemmel, mivel álláspontja szerint V. r. és VII. r. vádlottak Magyarország területén való tartózkodása nem kívánatos.

[83] A Btk.72. § (1) bekezdés a) pontja alapján el kell kobozni azt a dolgot, amelyet a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használtak vagy arra szántak.

Az elsőfokú bíróság tévesen rendelkezett az eljárás során a Miskolci Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.139/2018. tételszám alatt nyilvántartott és 1 sorszám alatt bejegyzett 10 db 11,5 kg propán-bután gázpalack lefoglalásának megszüntetéséről és azoknak a Be. 320. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel a Be. 321. § (1) bekezdése alapján I. r. vádlott részére történő kiadásáról.

Az iratokból megállapíthatóan ezen bűnjelek is a hangár épületéből kerültek lefoglalásra, amelyek bűncselekménnyel történő felhasználása kétséget kizáróan megállapítást nyert. Bár a konkrét felhasználásuk még nem történt meg, de a kábítószer vég vagy közti termék előállításához szükséges melegítést ezen eszközökkel végezték vagy végezték volna. Az ítéltábla tehát azt állapította meg – fentiek alapján –, hogy a Bj.139/2018. tételszám alatt bevételezett 10 db 11,5 kg propán-bután gázpalackot a bűncselekmény elkövetésénél eszközül használták, ezért azt a Btk.72. § (1) bekezdés a) pontja alapján elkobozta.

[84] Az egyéb járulékos kérdésekben hozott ítéleti rendelkezések a további bűnjeleket érintően, valamint a lefoglalt pénzeszközök tekintetében, illetve a bűnügyi költségről szóló döntés is megfelel az anyagi és az eljárásjogi szabályoknak.

[85] Az ítéltábla a kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb a törvénynek megfelelő rendelkezéseit a fellebbezések alaptalansága miatt a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával helyben hagyta.

[86] A másodfokú eljárásban a kirendelt védők eljárása során felmerült, a bűnösnek kimondott V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottakat terhelő bűnügyi költséget, a Be. 613. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

[87] A bíróság ítéletének rendelkező részben pontosította VIII. r. vádlott anyjának leánykori nevét, amely

Debrecen, 2021. június 09.

Dr. Gömöri Olivér sk. a tanács elnöke, Dr. Virágh Pál sk. előadó bíró, Dr. Toma Attila sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 6.B.43/2017/380. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatásokkal a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2021. június 09.

Dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke

